

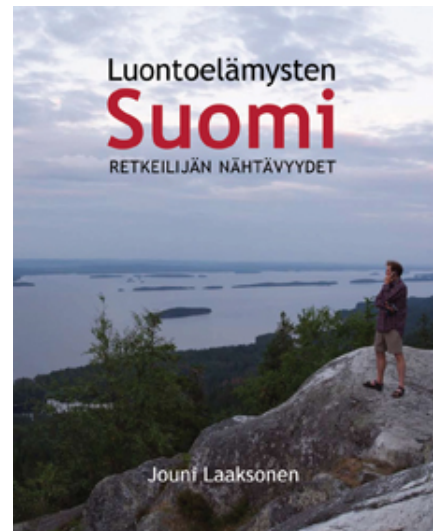
Jouni Laaksonen

Luontoelämysten Suomi – retkeilijän nähtävyydet

Otavamedia helmikuu 2011

Kerään tälle sivulle otteita kirjan arvosteluista eri lehdissä. Arviot ovat aikajärjestyksessä, tuorein ylinnä ja vanhin alinna. Tilanne 10.4.2012.

www.iki.fi/jel/at/kirjat.htm

Valopolku-blogi 6.11.2011:

Jouni Laaksosen kirja Luontoelämysten Suomi, retkeilijän nähtävyydet (Otavamedia, 2011; ISBN 9789525597646) on omaperäinen kirja Suomen luonnosta. Onko tämä tietokirja, luonto-opas, valokuvateos vai mikä, siinä on pohdittavaa. Sanoisin että kirja on kaikkea tätä, mukavalla tavalla esitettynä.

Kirjassa on reilut 20 erilaista teemaa, ja sen sijaan että asia olisi pilkottu lyhyiksi katkelmiksi, tekstit muodostavat isompia kokonaisuuksia, joita valokuvat ja kartat havainnollistavat. Ja valokuvat ovat komeita, mutta eivät liian makeileviä kuitenkaan.

Retkeilylehti outa.fi 2/2011

Kirjassa Luontoelämysten Suomi kerrotaan retkeilijän tavoitettavissa olevista kulttuurisista ja luonnonnähtävyyksistä. Kulttuurihistoriallisista mainittakoon esihistorialliset asuinpaikat, seidat, kalliomaalaukset, sotahistorialliset kohteet ja kullankaivuupaikat. Luonnonnähtävyyksiä ovat korkeimmat vaarat ja tunturit, kansallismaisemat, rotkot, putoukset, lähteet, harjut, suot, hiidenkirnut. Piste-mäisten kohteiden löytämisen helpottamiseksi kirjassa annetaan niiden koordinaatit. Kaikki esitellyt kohteet on sijoitettu myös kartalle.

”Tämän kirjan aiheena ovat siis isot linjat. Mutta vaikka lähtisi retkelle mielessään suuren, mahtavan tai ikivanhan näkeminen, kannattaa muistaa, että askelten varrelle osuu myös lukemattomia pikku-ruisia luonnonihmeitä.” Tämä kirjoittajan huomau-

Suomen luonto 4/2011

Jouni Laaksosen kirjaan on koottu retkeilijää kiinnostavia nähtävyyksiä hienoista hiekkarannoista seitoihin ja vanhoihin kulkureitteihin Erä- ja Latu & Polku -lehdessä julkaistujen artikkelisarjojen pohjalta. Kirja on luku-, katselu- ja opas-kirja, jossa valotetaan Itä- ja Pohjois-Suomeen

Paikoille pääsee annettujen koordinaattien perusteella, käyttämällä joko netin karttapalveluja tai GPS-laitteita, joten kohteiden omakohtainen kokeminen on tehty helpoksi.

Pohjois-Suomen suunta on kirjassa erityisen hyvin edustettuna, johtuen kirjoittajan omasta retkeilytaustasta, mikä on oikeastaan varsin mainiota, sillä kyllähän etelämpi Suomi on jo riittävän hyvin täytetty retkeilijöillä.

Toki myös Etelä-Suomea kirjassa käsitellään, vaikkapa Liesjärven kansallispuiston harju-selännettä.

Siis: hieno luontokirja, retkeilijälle ja miksei myös penkki-sellaiselle.

tus on aiheellinen.

Suuresta tietomäärästä huolimatta asiavirheitä kirjassa ei ole, pieniä painovirheitä on muutamia.

Valokuvat ovat hyviä, kauniita ja omakohtaisia. Laaksosen kieli on lyhyttä, miltei korutonta, mutta asiallista ja hyvää.

Molemmat kirjat [toisella tarkoitetaan Retkeilijän kansallispuistoja] ovat hyödyllisiä ennen kaikkea retkeilijöille, mutta myös kaikille matkailijoille. Teosten avulla löytää uusia, kiinnostavia käyntikohteita. Luontoelämysten Suomi sopii myös lahjakirjaksi.

Laaksonen kertoo Lemmenjoelta löytyvän joka kesä kultahippuja. Laaksosesta itsestään on kirjonsa ansiosta tullut todellinen kultakimpale meille retkeilijöille.

painottuvien kohteiden taustoja tavallista kohde-opasta laajemmin. Kirjan kartat ovat suuntaa antavia, mutta annetuilla koordinaateilla löytää perille esimerkiksi Maanmittauslaitoksen tai Metsähallituksen karttapalvelujen (www.karttapaikka.fi, www.retkikartta.fi) avulla.

Erä 6/2011

Luontoelämysten Suomi jakaantuu kahteen osaan, joissa esitellään kulttuurihistoriallisia nähtävyyksiä ja luonnonnähtävyyksiä. Kulttuurihistoriasta on poimittu esiin muun muassa esihistoriallisia asuinpaikkoja ja pyyntikuoppia, kristinuskon ja käräjien jälkiä, vanhoja kulkukeinoja ja kullankaivuun kohteita, yhteensä kymmenen ryhmää. Luonnonnähtävyyksistä esitellään vaikkapa maakuntien korkeimpia kohtia, kuruja, laaksoja ja rotkoja tai hiekka-

Retki 4/2011

Erinomainen matkailumainos

Erämaita koluava tietokirjailija Jouni Laaksonen on kasannut näyttävän matkailuteoksen kolmen lehtiin kirjoittamansa artikkelikokonaisuuden perusteella. Tuloksena on kattava ja monipuolinen läpileikkaus retkeilijöiden nähtävyyksistä Suomessa.

Kirjan vahvuus on sen tinkimätön tiedonjaka-

Latu & Polku 2/2011

Jouni Laaksosen uutuuksia perustuu Erä-lehdessä ja Latu & Polku -lehdessä julkaistuihin artikkelisarjoihin, ja se esittelee Suomen kulttuurihistoriallisia retkeilynähtävyyksiä ja luonnonnähtävyyksiä.

Kulttuurihistoriallisissa nähtävyyksissä esitellään muun muassa seitoja ja muita pohjoisia pyhiä paikkoja, kalliomaalauksia ja muita eteläisiä pyhiä paikkoja, vanhoja kulkukeinoja, sota- ja raja-historiaan sekä kullankaivuuseen liittyviä kohteita. Luonnonnähtävyyksistä taas esimerkiksi maakun-

Metsästäjä 2/2011

Jouni Laaksonen johdattaa uudessa kirjassaan retkeilyä harrastavan lukijan erilaisille mielenkiintoisille luonto- ja kulttuurinähtävyyksille. Paljon nähtynyt retkeilytoimittaja esittelee muun muassa korkeimpia vesiputouksiamme, jylhmpiä kuruja ja pisimpiä jokiamme. Suomalaisen eränkävyn historiaan oleellisesti liittyvät seidat ja kalliomaalauk-

rantoja ja harjuja, kaikkiaan yksitoista ryhmää.

Suomen karttaan on merkitty kohdenumerot ja kohteet GPS-koordinaatteineen taulukkoon.

Kutakin esiteltävää nähtävyyksiryhmää edeltää tiivis tietopaketti aiheesta, mikä tietenkin avaa asioita paremmin kohteeseen tutustuesssa.

Luontoelämysten Suomesta saa monta hyvää kimmoketta kiertää Suomea tutkien mielenkiintoisia kohteita ja etsien luonnon ihmeitä.

minen. Vaikka tekstissä vilisevät neliökilometrit ja vuosiluvut, tarina etenee sujuvasti. Laaksosen keronta on sopivasti vanhahtavaa, mikä sopii käsiteltävään aiheeseen erinomaisesti.

Luontoelämysten Suomi on erinomainen teos, joka jatkaa vanhojen matkailukirjojen perinnettä. Kirjan odottaisi toki kulumisen kaikkien suomalaisten retkeilijöiden käsissä, mutta parhaimmillaan se olisi meikäläisen luonnon vientituotteena ja lahjakirjana, jos sen joskus saisi englanninkielisenä.

tien ja tunturien korkeimpia, kuruja, laaksoja ja rotkoja, lähteitä, hiekkarantoja ja harjuja.

Kunkin luvun alussa on lista esitellyistä paikoista GPS-koordinaatteineen sekä Suomen kartta, johon kohdenumerot on sijoitettu.

Kohde-esittelyjä edeltää aiheeseen pureutuva mainio tietoisuus, esimerkkinä vaikkapa esitys tervanpoltosta ja sen merkityksestä.

Toivottavasti *Luontoelämysten Suomi* tulee kulumaan retkeilijöitten käsissä opastaen hienoille lähikohteille ympäri maata.

set ovat vain muutama esimerkki kirjan kulttuurihistoriallisista kohteista.

Laaksonen esittelee kohteet tekstein ja valokuvien sekä auttaa löytämään niille karttapiirrosten ja tarkkojen koordinaattien avulla. Tällä kertaa Laaksonen pureutuu aiempia kirjojaan syvemmälle käsitellen ansiokkaasti kunkin teeman, kuten vanhojen kulkukeinojen, historiallisia taustoja.

Kaleva 21.3.2011

Luontoelämyksiä ja oivia retkivinkkejä

Kuhmolainen ammattiretkelijä ja kirjailija Jouni Laaksonen on ahkeroinut kovasti, kuukauden sisällä ilmestyi kaksi kirjaa. Laaksosen ote kirjojen tekoon on ammattimainen sekä määrässä että laadussa.

Laaksosen teksti kulkee vaivattomasti ja elävästi, opaskirjojen joskus kuivakka tyyli on poissa.

Jouni Laaksonen on ennen kaikkea retkeilijä. Hän on kolunnut maamme kohteet sen verran tarkkaan, että toisen käden tietoihin ei ole juurikaan tarvinnut turvautua. Samalla hän on kuvannut kohteita ahkerasti. Vain muutamissa kohdissa hän on käyttänyt ulkopuolisten kuvaajien teoksia.

Luontoelämysten Suomi on jaettu kahteen osaan, joiden aiheina ovat kulttuurihistorialliset nähtävyyden ja luonnonnähtävyydet. Kulttuurihistoriaan kuuluvat mm. esihistorialliset asuinpaikat ja pyyntikuopat, seidat, kalliomaalaukset, poronhoito, vanhat kulkukeinot, tervanpoltto,

savotat ja uitot jne.

Jokaisen otsakkeen alta löytyy kartta kohteiden sijainnista ja nippelifriikeille taulukko niiden tarkoista koordinaateista. Ne voi syöttää vaikkapa Maanmittauslaitoksen karttapalveluun netissä tai GPS-paikantimeen.

Luonnonnähtävyyksiin kuuluvat muun muassa maamme korkeimmat tunturit, suurimmat korkeuserot, kurut ja laaksot, hiidenkirnut, vesiputoukset, suurimmat erämaat ja vaikkapa pisimmät retkeilyreitit jne. Suomen luonnosta löytää loputtomasti ihmettelemistä.

Kirjoittaja tekee selvää Suomen korkeimmasta vesiputouksesta. Mahtaako se olla Puolangan Hepoköngäs, Kevon Fiellu vaiko mahdollisesti Käsivarren erämaan Pihtusköngäs? Eipä siitä kuitenkaan tule lopullista selvyttä, sillä asiaa voidaan tulkita monella tavalla. Oma suosikkini on Fiellu 26 metrin putoukorkuudellaan, vaikka siinä onkin pieni porras välissä. Asialla spekulointi on mielenkiintoista, lopullisella totuudella ei retkeilijän kannalta ole niinkään väliä.